

COMISIE

DECIZIA COMISIEI

din 12 septembrie 2007

privind ajutorul de stat C 54/2006 (ex N 276/2006) pe care Polonia intenționează să-l acorde întreprinderii Bison Bial SA

[notificată cu numărul C(2007) 4145]

(Numai textul în limba polonă este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2008/145/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile ⁽¹⁾ în conformitate cu dispozițiile citate mai sus,

întrucât:

1. PROCEDURĂ

- (1) La data de 4 mai 2006, Polonia a notificat ajutorul de restructurare planificat pentru întreprinderea Bison-Bial SA (denumită în continuare „BB”).
- (2) Prin scrisoarea din 13 iunie 2006, Comisia a solicitat Poloniei să transmită unele informații lipsă, care au fost furnizate la timp de autoritățile poloneze la 13 iulie 2006. Comisia a solicitat informații suplimentare prin scrisoarea din 29 august 2006. Autoritățile poloneze au răspuns prin scrisorile din 18 septembrie, 20 octombrie și 3 noiembrie 2006.
- (3) Prin scrisoarea din 20 decembrie 2006, Comisia a informat Polonia că a hotărât inițierea procedurilor prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE cu privire la măsura în cauză. Decizia Comisiei de a iniția procedurile prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽²⁾. Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile referitoare la măsura în cauză.
- (4) Autoritățile poloneze au transmis observațiile lor prin scrisoarea din 23 ianuarie 2007. Nu s-a primit niciun comentariu din partea terților.
- (5) La 28 martie a avut loc o întâlnire cu reprezentanții autorităților poloneze și ai întreprinderii BB. Comisia a

solicitat informații suplimentare prin scrisoarea din 17 aprilie 2007. Autoritățile poloneze au răspuns prin scrisoarea din 15 mai 2007.

2. DESCRIEREA DETALIATĂ A AJUTORULUI

2.1. Întreprinderea

- (6) BB este o întreprindere mare care produce armături pentru mașini-unelte, ca de exemplu mandrine pentru strung, prelucrarea fuselor, dispozitive de frezare și suporturi pentru unelte. A fost creată în 1948 ca întreprindere de stat. În 1997 statul a vândut 53 % din acțiunile întreprinderii BB întreprinderii private Metal-export Sp. z o.o. care, în 2004, a primit denumirea de Mex-Holding Sp. z o.o. La sfârșitul anului 2006, statul deținea 18 % din acțiunile BB; restul acționarilor erau investitori privați. BB avea 950 de angajați în 2006, de la 1 680 în 2000.
- (7) În 2004 întreprinderea deținea o participație de 17 % din piața poloneză de armături pentru mașini-unelte, ceea ce reprezenta doar 20 % din producția întreprinderii BB, având în vedere că aceasta produce în principal pentru export (în 2004, 30 % din producție a fost exportată în Statele Unite, 15 % în Italia, 7 % în țările est-europene, inclusiv Rusia, și 5 % în Regatul Unit). Întreprinderea distribuie majoritatea produselor sale exportate prin intermediul întreprinderilor din Grupul Mex-Holding, cum ar fi Toolmex Corporation (SUA), Mexpol GmbH (Germania), Toolmex Polmach (Regatul Unit) sau Italmex SA (Italia).
- (8) Cota estimată a întreprinderii BB pe piața europeană se ridică la 1,3 %. Sfera geografică a pieței pentru aceste produse este cel puțin la nivel european și posibil mondial. Producerea de armături pentru mașini-unelte standard ca cele produse de întreprinderea BB se caracterizează prin supracapacitate la nivel european și mondial.
- (9) Întreprinderea se află într-o zonă eligibilă pentru ajutor în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE.

⁽¹⁾ JO C 23, 1.2.2007, p. 20.

⁽²⁾ A se vedea nota de subsol 1.

2.2. Dificultățile întâmpinate de întreprindere

- (10) BB a întâmpinat dificultăți pentru prima dată în 2001, când pierderile s-au ridicat la 24 milioane de zloți polonezi. Polonia a identificat următoarele motive principale ale acestor dificultăți financiare:
- aprecierea zlotului polonez față de dolarul SUA (30 % din vânzările întreprinderii sunt în Statele Unite);
 - situația financiară dificilă a grupului comercial ca întreg și nerambursarea de către întreprinderea mamă a unui împrumut de 16 milioane de zloți polonezi;
 - scăderea vânzărilor la export ca rezultat al stagnerii în Statele Unite și Europa de Vest după septembrie 2001.
- (11) Aceste circumstanțe, combinate cu costul ridicat al împrumuturilor dominante pe piață, a cauzat probleme serioase legate de lichidități. Dificultățile financiare au determinat datorii. În 2002, patru bănci au solicitat rambursarea imediată a împrumuturilor. BB nu a putut să își îndeplinească angajamentele existente, inclusiv salariile, ceea ce a condus la închiderea uzinei pe o perioadă de patru luni. Vânzările au scăzut la jumătate (de la 91 milioane zloți polonezi în 2001 la 48 milioane în 2002), iar anul s-a încheiat cu o pierdere netă de 74,8 milioane de zloți polonezi.
- (12) Dificultățile întreprinderii BB au oglindit situația în degradare a societății mamă – Mex-Holding Sp. z o.o. În 2002, grupul ca întreg a condus la pierderi de 75,8 milioane de zloți polonezi. Situația s-a îmbunătățit de atunci, dar grupul continuă să înregistreze pierderi, iar capitalul propriu al acestuia este negativ.
- (13) În 2003, întreprinderea a reușit să reducă pierderile la 8,5 milioane de zloți polonezi, iar în 2004 aceasta a generat un profit de 5,1 milioane de zloți polonezi. În opinia autorităților poloneze, acest lucru a reflectat faptul că a început restructurarea întreprinderii BB. Punerea în aplicare a primelor măsuri de restructurare au avut drept rezultat vânzări crescute, costuri reduse și anularea parțială a datoriilor. În consecință, în 2005 și 2006 întreprinderea a generat profituri în valoare de 20 milioane de zloți polonezi și respectiv 12,5 milioane de zloți polonezi.
- (14) În ciuda generării de profituri, BB depune încă eforturi. Pierderile acumulate din activitățile operaționale din 2001 au condus la o importantă îndatorire. În 2004 valoarea activelor a fost estimată la 57 milioane de zloți polonezi, iar pasivele au crescut la 115,7 milioane de zloți polonezi. Cu alte cuvinte, capitalul propriu a fost negativ. La sfârșitul anului 2006, capitalul propriu era tot negativ, în valoare de 26 milioane de zloți polonezi. Analiza transmisă Comisiei indică faptul că, în lipsa ajutorului, întreprinderea va intra în faliment în viitorul apropiat, deoarece nu va putea să ramburseze diversele datorii plătibile imediat.
- Operațiunea de restructurare*
- (15) BB a conceput un plan de restructurare pentru perioada 2003-2009. Restructurarea se concentrează în principal pe finanțe, active și ocuparea forței de muncă. Restructurarea financiară, care a început în 2003, a inclus rambursarea vechilor datorii în conformitate cu acordurile încheiate cu creditorii privați, ștergerea unei părți a datoriei private și publice și rambursarea datoriei publice rămase folosind împrumutul care va fi acordat de Agenția de Stat pentru Dezvoltare Industrială („ADI”).
- (16) În 2004, întreprinderea a semnat acordurile privind rambursarea datoriilor către bănci și angajați și un acord în fața instanței cu alți creditori privați.
- (17) Restructurarea operațională a început în 2001. Întreprinderea a redus ocuparea de la 1 680 angajați în 2000 la 1 144 angajați în 2001 și la 925 angajați în 2005. Până la sfârșitul perioadei de restructurare, întreprinderea ar trebui să aibă o forță de muncă de 800 de angajați. Cu alte cuvinte, până la sfârșitul restructurării, ocuparea forței de muncă va fi redusă cu 52 %, în raport cu anul 2000 sau cu 30 % în raport cu 2001.
- (18) În ceea ce privește restructurarea activelor, BB intenționează să vândă activele redundante, să se mute și să vândă terenul pe care este situată în prezent. În conformitate cu evaluarea transmisă, valoarea pe piață a terenului este de [...] ⁽³⁾ milioane de zloți. Inițial, autoritățile poloneze au indicat că terenul ar trebui vândut în 2009, deoarece toate mașinile și echipamentele au trebuit transferate la început către noul amplasament. În plus, piața imobiliară pentru vânzări este grevată de o ipotecă. Conform deciziei Comisiei de inițiere a procedurii formale de investigație, Polonia a indicat că vânzarea ar putea fi amânată până în 2010.

⁽³⁾ Informații confidențiale.

- (19) Între 2003 și 2005, întreprinderea BB a investit 1,4 milioane de zloți polonezi, iar investițiile planificate pentru 2006-2009 se ridică la 14,2 milioane de zloți polonezi. Acestea sunt în principal investiții de înlocuire, și anume cumpărarea de mașini și echipamente mai eficiente și mai ecologice. Planul amână orice creștere semnificativă a investițiilor până după 2009, având în vedere resursele financiare insuficiente pe care le au la dispoziție. Investițiile majore se vor face până în 2010 și vor avea legătură cu planul de mutare a întreprinderii către o nouă locație.
- (20) Polonia a sugerat inițial că reducerea numărului de locuri de muncă și zona de producție a întreprinderii trebuie considerate ca suficiente pentru a atenua efectele adverse ale ajutorului. Cu toate acestea, Polonia a confirmat de asemenea că aceste reduceri ar fi contrabalansate de investițiile planificate în echipamente mai productive, având drept rezultat o capacitate de producție neschimbată a întreprinderii BB. Polonia a afirmat că menținerea capacității la nivelurile actuale (în loc de creșterea acesteia) ar trebui privită în sine ca o măsură compensatorie.
- (21) Planul de restructurare notificat a considerat că costurile de restructurare pentru 2003-2009 s-ar ridica la 138 milioane de zloți polonezi, elementul principal constituindu-l costurile financiare de restructurare în valoare de 122,6 milioane. Restul de 15,6 milioane de zloți polonezi reprezintă costuri de investiții.
- (22) Planul presupune că restructurarea financiară va consta din rambursarea datoriilor către bănci în valoare de 65,6 milioane de zloți polonezi, având la bază acordurile de constituire, rambursarea altor datorii private în valoare de 17,5 milioane de zloți polonezi și a datoriei publice de 39,5 milioane de zloți polonezi. Valoarea totală a ajutorului de stat planificat va fi alocată pentru plata datoriei publice. O parte din costurile de restructurare vor fi finanțate din venitul obținut din vânzarea activelor după mutarea întreprinderii la noua locație.
- Măsuri de ajutor*
- (23) Ajutorul de stat pentru restructurarea întreprinderii BB are la bază două aspecte legislative: legea din 30 august 2002 privind restructurarea datoriei publice a anumitor întreprinderi („Legea din 30 august 2002”) și Ajutorul de stat pentru întreprinderile deosebit de importante pentru Legea pieței muncii din 30 octombrie 2002 („Legea din 30 octombrie 2002”), astfel cum sunt modificate prin Legea din 14 noiembrie 2003.
- (24) Legea din 30 august 2002 a inclus în sistemul polonez posibilitatea restructurării datoriei publice pentru întreprinderile aflate în dificultăți financiare prin metoda ștergerii datoriei. Întreprinderea în cauză a trebuit să depună o cerere împreună cu un plan de restructurare pentru fiecare autoritate publică care urma să restructureze solicitările (denumită în continuare „autoritatea de restructurare”). Concluzionând că planul de restructurare propus ar putea îmbunătăți situația financiară a întreprinderii, autoritatea de restructurare a emis o decizie cu privire la condițiile de restructurare care cuprindeau datoriile acoperite de restructurare. În cazul în care întreprinderea îndeplinea toate condițiile impuse prin decizie, autoritatea de restructurare era obligată în mod legal să emită o decizie pentru ștergerea datoriilor prezente pe lista deciziei privind condițiile de restructurare.
- (25) Legea din 30 octombrie 2002 a centralizat ulterior acest sistem și a împuternicit președintele ADI să emită o decizie echivalentă cu cea menționată anterior cu privire la condițiile de restructurare, menționată ca decizia de restructurare [articolul 10 alineatul (1) paragraful (4), coroborat cu articolul 19]. Decizia de restructurare cuprinde o analiză a planului de restructurare și indică modalitatea în care ar trebui restructurată datoria publică la care se face referire în planul respectiv. Autoritățile de restructurare în discuție sunt prin urmare obligate prin lege să emită decizii individuale pentru ștergerea datoriei publice prezentate în decizia de restructurare.
- (26) Nu în ultimul rând, legea din 14 noiembrie 2003 de modificare a legii din 30 octombrie 2002 a făcut ca restructurarea datoriei publice să depindă de transferul activelor corespunzătoare procentului de cel puțin 25 % din valoarea totală a datoriei care va fi restructurată la o întreprindere terță, operatorul (o întreprindere deținută în totalitate de ADI sau de Trezorerie). Veniturile încasate din vânzarea acestor active de către operator urmau să acopere cel puțin parțial datoria publică în discuție, restul fiind ștersă la finalizarea restructurării.
- (27) BB a aplicat pentru restructurarea datoriei publice în temeiul legilor din 30 august 2002 și 30 octombrie 2002. Valoarea nominală totală a ajutorului de stat planificat este de 31,43 milioane de zloți polonezi⁽⁴⁾ (8,2 milioane EUR). Aceste măsuri cuprind un împrumut preferențial și ștergerea datoriei publice. Următorul tabel cuprinde descrierea detaliată a măsurilor privind ajutorul de stat.

⁽⁴⁾ Autoritățile poloneze au sugerat că, pentru a calcula elementul de ajutor al măsurii, valoarea activelor care ar fi transferate către operator în schimbul anulării datoriilor ar trebui dedusă din valoarea nominală a ajutorului. În principal, transferul acestor active reprezintă contribuția întreprinderii la restructurare și nu are niciun fel de impact asupra valorii măsurii de ajutor. Prin urmare, în acest caz, elementul de ajutor este egal cu valoarea nominală a ajutorului.

Tabel 2

Ajutorul de stat planificat

(zloți polonezi)

Nr.	Autoritatea contractantă	Tip de ajutor	Valoarea nominală a ajutorului
Ajutor în temeiul legii din 30 august 2002			
1.	ZUS, Białystok	Ștergere	933 474,51
2.	ZUS, Bielsk Podlaski	Ștergere	113 884,66
3.	ZUS, Zambrów	Ștergere	144 934,88
4.	Primarul din Białystok	Ștergere	1 448 108,90
5.	Fond de stat pentru reabilitarea persoanelor cu dizabilități (PFRON)	Ștergere	519 591,35
6.	Biroul fiscal II, Białystok	Ștergere	217 590,00
Ajutor total în temeiul legii din 30 august 2002			3 377 584,30 (cu dobândă la 31 decembrie 2005: 6 171 774,74)
Ajutor în temeiul legii din 30 octombrie 2002			
7.	ZUS, Białystok	Ștergere	3 019 362,90
8.	Primarul din Białystok	Ștergere	1 505 534,12
9.	Fond de stat pentru reabilitarea persoanelor cu dizabilități (PFRON)	Ștergere	539 650,70
10.	Biroul fiscal, Białystok	Ștergere	71 516,60
11.	Biroul Białystok Voivodship	Ștergere	25 064,81
12.	Districtul Grajewo	Ștergere	12 133,80
13.	Districtul Kolno	Ștergere	17 224,60
14.	Primarul din Kolno	Ștergere	248 648,09
15.	ZUS, Zambrów	Ștergere	626 625,15
16.	ZUS, Białystok	Ștergere	398 029,30
Amortizări totale în temeiul legii din 30 octombrie 2002			6 463 790,07 (cu dobândă la 31 decembrie 2005: 9 259 229,92)
17.	Agenția de Dezvoltare Industrială	Împrumut preferențial	16 000 000
Total			31 431 004,66

**3. DECIZIE DE INIȚIERE A PROCEDURILOR ÎN
TEMEIUL ARTICOLULUI 88 ALINEATUL (2) DIN
TRATATUL CE**

- (28) Comisia a decis inițierea procedurii formale de investigație întrucât avea îndoieli dacă ajutorul de restructurare era compatibil cu piața comună.
- (29) În primul rând, Comisia a avut îndoieli că planul de restructurare ar restabili viabilitatea pe termen lung a

întreprinderii. Comisia a suspectat că profiturile înregistrate în 2004 și 2005 se datoraseră unor elemente singulare (de exemplu renunțarea la datorii) și, ca atare, nu indicau îmbunătățirile reale din interiorul întreprinderii. În plus, planul s-a concentrat pe stabilirea vechilor datorii, iar investițiile pentru care s-a emis prevederea nu ar fi suficiente pentru a garanta mijloace competitive de producție la sfârșitul perioadei de restructurare.

(30) În al doilea rând, Comisia a avut îndoieli în legătură cu validitatea măsurilor compensatorii propuse. Întreprinderea și-a propus reducerea suprafeței alocate fabricii, dar aceasta nu ar fi redus capacitatea de producție. Ocuparea ar fi fost redusă deja în mod semnificativ, dar acest lucru ar fi putut fi necesar din motive de viabilitate.

(31) Nu în ultimul rând, se părea că nu toate măsurile indicate de autoritățile poloneze drept contribuția proprie a întreprinderii puteau fi considerate ca fiind în sensul orientărilor. Prin urmare, nu a fost clar dacă contribuția proprie reală ar fi suficient de mare, adică dacă ajutorul a fost limitat la minimumul necesar.

4. OBSERVAȚII DIN PARTEA POLONIEI

(32) Respectând decizia Comisiei de inițiere a procedurii formale de investigație cu privire la ajutorul planificat pentru întreprinderea BB, autoritățile poloneze au transmis informații detaliate referitoare la strategia întreprinderii.

(33) Autoritățile poloneze au explicat că producția întreprinderii din Białystok s-a desfășurat în două locații, dintre care una în centrul orașului Białystok (locația de la Ulica [...]). BB are în plan vânzarea acestui bun imobiliar și fie își mută producția în cea de-a doua locație, fie cumpără o a treia, transferă acolo toată producția și vinde ambele locații pe care le deține în prezent. Conform previziunilor transmise, BB intenționează să investească [...] milioane de zloți polonezi în 2010, imediat ce locația de la Ulica [...] este vândută. În cazul în care întreprinderea decide să vândă ambele locații și să se mute într-o locație nouă, valoarea investițiilor va fi chiar mai mare.

(34) Autoritățile poloneze au confirmat că, în principal, întreprinderea va fi modernizată în 2010, după mutare. Între 2010 și 2014, întreprinderea BB are în plan investirea sumei de 43 de milioane de zloți polonezi, din care [...] milioane ar trebui realizate până la sfârșitul anului 2010, data programată a mutării.

(35) Autoritățile poloneze indică faptul că investițiile planificate pentru 2010-2014 sunt proiectate să modernizeze sistemul de management de producție și să automatizeze procesul de asamblare pentru armăturile standard, să îmbunătățească calitatea produselor, să optimizeze procesul tehnologic de producție și tratamentul termic și chimic al produselor și să îmbunătățească metodele de măsurare și control. Autoritățile poloneze au confirmat de asemenea că schimbarea locației și inves-

tițiile care se vor face ulterior constituie punerea în aplicare a strategiei pe termen lung a întreprinderii.

(36) În vederea evitării denaturării nedorite a concurenței, autoritățile poloneze împreună cu întreprinderea au propus trei opțiuni alternative ca măsuri compensatorii care vor fi puse în aplicare de întreprindere:

(a) acoperirea producției prin reducerea numărului de produse ale întreprinderii BB cu 5 % în comparație cu producția proiectată pentru viitor a acesteia, sau

(b) reducerea capacității prin vânzarea a 5 % din mașinile-unelte ale întreprinderii BB, sau

(c) reducerea capacității prin vânzarea departamentului de producție al întreprinderii BB din [...] care, în 2006, a reprezentat 13 % din cifra de afaceri a întreprinderii BB, generând un profit de 1,2 milioane de zloți polonezi.

(37) Cea de-a treia opțiune, adică vânzarea departamentului de producție din [...], ar conduce la o reducere de 46 % a gamei de produse a BB și la o scădere de 12 % a numărului de mașini-unelte. Cu toate acestea, departamentul de producție din [...] este grevat parțial de datorii, restructurarea acestuia necesitând finanțare prin ajutorul de stat notificat. În plus, activele [...] sunt ipotocate sau constituie garanții pentru plata datoriilor comerciale ale întreprinderii BB. Prin urmare, autoritățile poloneze susțin că trebuie rezolvată în primul rând problema îndatoririi întreprinderii [...] și că departamentul nu poate fi vândut până cel mai devreme în 2009. BB s-a angajat să ia toate măsurile necesare pentru finalizarea vânzării până la sfârșitul anului 2009 dacă Comisia decide că aceasta ar fi o măsură compensatorie adecvată.

(38) În ceea ce privește finanțarea procesului de restructurare, autoritățile poloneze au indicat că, având în vedere creșterea recentă a prețurilor bunurilor imobiliare din regiune și amplasarea locației care urma să fie vândută (centrul orașului Białystok), venitul preconizat din vânzare este de [...] milioane de zloți polonezi. Venitul estimat din vânzarea departamentului de producție [...] este de [...] milioane de zloți polonezi. Nu în ultimul rând, în conformitate cu baza legală care atrage sistemul de ajutor de stat planificat, BB este obligată să transfere activele în valoare de 2,795 milioane de zloți polonezi către organul public (operatorul) în schimbul anulării datoriei.

5. EVALUAREA AJUTORULUI

5.1. Ajutor de stat în temeiul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE

- (39) În temeiul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE, ajutoarele de orice fel acordate de un stat membru sau din resursele statului, care denaturează sau ar putea denatura concurența ca urmare a favorizării anumitor întreprinderi sau a producției de bunuri sunt incompatibile cu piața comună, în măsura în care afectează schimburile comerciale între statele membre.
- (40) Anularea planificată a datoriei publice, inclusiv dobânda acumulată, precum și împrumutul din partea agenției statului implică resursele statului. Aceste soluții conferă, de asemenea, un avantaj întreprinderii prin reducerea costurilor acesteia. În ceea ce privește cea de-a doua măsură, dat fiind că BB este o întreprindere în dificultate ale cărei pasive depășesc de departe activele, aceasta nu ar fi obținut acest tip de finanțare pe piață. Elementul de ajutor poate fi privit prin urmare ca valoare întreagă a împrumutului.
- (41) Deciziile anterioare de restructurare care promiteau anularea datoriei publice și suspendarea aplicării rambursării datoriei pot constitui de asemenea ajutor. Cu toate acestea, Comisia consideră că, în acest caz, elementul de ajutor al acestor „amânări” se reflectă în ajutorul notificat, adică în interesul crescut pe toată perioada respectivă și adăugat la valoarea totală a datoriei care trebuie anulată.
- (42) Armăturile pentru uneltele din metal produse de BB sunt vândute pe piața UE. BB intră de asemenea în competiție cu alți producători europeni de pe piețe terțe. Astfel, poziția puternică de care se bucură BB ca rezultat al ajutorului de stat ar putea avea impact asupra concurenței din Europa, ceea ce înseamnă că sunt îndeplinite criteriile de denaturare a schimburilor comerciale în cadrul comunității.
- (43) Prin urmare, măsurile menționate anterior sunt considerate ca fiind ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

5.2. Derogări în temeiul articolului 87 alineatul (2) și 87 alineatul (3) din Tratatul CE

- (44) Scutirile prevăzute la articolul 87 alineatul (2) din Tratatul CE nu se aplică în acest caz. În ceea ce privește scutirile prevăzute la articolul 87 alineatul (3), dat fiind faptul că obiectul principal al ajutorului este reabilitarea pe termen lung a unei întreprinderi aflate în dificultate, se poate aplica doar scutirea prevăzută la articolul 87 alineatul (3) litera (c), care autorizează ajutorul de stat destinat dezvoltării anumitor activități economice cu condiția ca ajutorul respectiv să nu afecteze în mod negativ condițiile schimburilor comerciale, contravenind astfel interesului comun. Prin urmare, ajutorul poate fi considerat compatibil în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul

CE doar în cazul în care sunt respectate condițiile stipulate în orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate⁽⁵⁾ (denumite în continuare „orientările”).

5.3. Eligibilitatea întreprinderii

- (45) Conform orientărilor, o întreprindere se află în dificultate dacă nu își poate reveni folosind propriile resurse, strângând fondurile de care are nevoie de la acționari sau împrumutând și dacă, fără intervenția autorităților, va ieși aproape sigur din afaceri. Orientările prezintă, de asemenea, unele trăsături specifice ale acestor întreprinderi, cum ar fi apariția datoriilor sau valoarea netă zero sau în scădere a activelor. La punctul 13 din orientări se precizează că o întreprindere care aparține unui grup comercial mai mare nu este în mod normal eligibilă pentru ajutor de restructurare, exceptând cazul în care se poate demonstra că dificultățile întreprinderii sunt intrinsece și nu constituie rezultatul unei alocări de costuri la întâmplare în cadrul grupului, și că dificultățile sunt prea mari ca să poată fi rezolvate de grupul în sine.
- (46) BB trebuie considerată drept „întreprindere aflată în dificultate” în sensul orientărilor. Capitalul propriu al acesteia este negativ. Întreprinderea rambursează datoriile vechi către creditorii privați în conformitate cu acordurile semnate (ultimele rate urmează a fi plătite în 2009). În cazul în care întreprinderea nu își lichidează datoriile publice (prin rambursare sau anulare), aceasta va trebui plătită foarte repede. Existența acestei datorii va face imposibilă rambursarea ratelor către creditorii privați, și mai mult ca sigur, întreprinderea va da faliment. BB nu poate împrumuta fonduri de pe piață pentru a rambursa această datorie publică, deoarece situația financiară a acesteia este foarte proastă, iar activele acesteia au fost deja lăsate garanție.
- (47) Existența profiturilor nu schimbă această analiză cu privire la eligibilitatea întreprinderii, deoarece capitalul propriu al întreprinderii BB rămâne negativ. Nu trebuie uitat, de asemenea, că a fost posibilă generarea profiturilor doar pentru că autoritățile publice au suspendat intrarea în vigoare, având în vedere anularea planificată a datoriei.
- (48) Întreprinderea mamă a BB se află de asemenea în dificultate, înregistrând pierderi și acumulând datorii, aflându-se astfel în imposibilitatea de a soluționa problemele întreprinderii BB. Dificultățile întreprinderii mamă au început la scurt timp după 2000. Imposibilitatea întreprinderii mamă de a rambursa un împrumut acordat de BB, ceea ce constituie unul dintre motivele dificultăților întreprinderii BB, reflectă dificultățile financiare reale cu care se confruntă întreprinderea mamă. Aceasta nu a fost o încercare de a crește profiturile unei părți din grup sau o agravare deliberată a dificultăților întreprinderii BB.

⁽⁵⁾ JO C 244, 1.10.2004, p. 2.

5.4. Reabilitarea

- (49) În decizia de inițiere a procedurii formale de investigație, Comisia și-a exprimat îndoielile în legătură cu operațiunea de restructurare, arătând că aceasta a avut în principal un domeniu de aplicare financiar, dar nu a reușit să ia în considerare restructurarea financiară. Conform deciziei de inițiere a procedurii formale de investigație, autoritățile poloneze au furnizat informații suplimentare, reducând îndoielile Comisiei cu privire la reabilitare.
- (50) Analiza detaliată a conturilor întreprinderii BB indică o îmbunătățire reală a operațiunilor întreprinderii din perioada 2004-2005. Evenimentele fortuite au contribuit doar în mod limitat la această îmbunătățire. Evenimentele fortuite cum ar fi anularea datoriilor, au avut un impact suplimentar pozitiv asupra rezultatelor întreprinderii, dar principala sursă a profiturilor întreprinderii BB rezultă din activitățile operaționale ale acesteia.
- (51) Analiza privind restructurarea produselor demonstrează că întreprinderea se concentrează din ce în ce mai mult pe produsele cu valoare adăugată mai ridicată (în 2001, întreprinderea BB a produs 709 000 articole cu o cifră de afaceri de 84,9 milioane de zloți polonezi, în timp ce în 2006 a produs 377 000 articole cu o cifră de afaceri de 93,8 milioane de zloți polonezi).
- (52) Investițiile planificate pentru perioada 2003-2009 se ridică la 14,75 milioane de zloți polonezi. De fapt, întreprinderea intenționează să pună în aplicare un program de investiții majore suplimentare în 2010 în valoare de [...] milioane de zloți polonezi, care are legătură cu mutarea planificată a fabricii într-o locație nouă. În opinia Comisiei, viabilitatea întreprinderii pe termen lung va fi restabilită doar prin punerea în aplicare a celei de-a doua părți a programului de investiții.
- (53) Din acest motiv, și având în vedere că vânzarea de bunuri imobiliare necesară pentru finanțarea investițiilor urmează să se amâne până în 2010, Comisia este de părere că perioada de restructurare ar trebui prelungită până la sfârșitul anului 2010 și că investițiile planificate de întreprindere pentru 2010 ar trebui să constituie parte din măsurile de restructurare. Drept rezultat, investițiile din perioada 2003-2010 s-ar ridica la [...] zloți polonezi (14,75 milioane + [...] milioane de zloți polonezi), cu mult mai mult decât suma planificată inițial de 15,6 milioane de zloți polonezi.
- (54) Comisia constată că rentabilitatea capitalului propriu al întreprinderii BB nu se poate calcula în prezent deoarece capitalul propriu este negativ. Până în 2010, capitalul propriu al întreprinderii va fi reconstituit pas cu pas. Cifrele aferente anului 2011 pot servi drept valoare pe termen lung. În anul respectiv, rentabilitatea capitalului propriu va fi de 9 % (profit net de 4 milioane de zloți polonezi la un capital propriu de 44 milioane). Deși nu

este prea ridicat, acest nivel pare a fi justificat în lumina faptului că BB funcționează pe o piață cu concurență importantă din partea Asiei și unde piețele marginale sunt exploatare.

- (55) Pe baza acestor elemente, Comisia conchide că punerea în aplicare a planului de restructurare va restabili viabilitatea întreprinderii cu condiția ca restructurarea să includă punerea în aplicare a investițiilor planificate pentru 2010, iar perioada de restructurare să fie extinsă până la sfârșitul anului 2010.

5.5. Evitarea denaturării inoportune a concurenței

- (56) Conform deciziei Comisiei, în temeiul articolului 88 alineatul (2) din Tratatul CE, autoritățile poloneze au propus trei măsuri compensatorii alternative care ar putea fi puse în aplicare de întreprinderea BB.
- (57) În ceea ce privește prima propunere, adică o reducere de 5 % din numărul de articole produse, Comisia constată că BB evoluează în mod natural către o gamă de produse mai mici, dar cu o valoare adăugată mai mare. În consecință, Comisia consideră că este posibil ca măsura în cauză să nu aibă impact asupra comportamentului întreprinderii în practică, și prin urmare nu va garanta că prezența întreprinderii BB pe piață este redusă.
- (58) Cea de a doua opțiune a avut în vedere vânzarea a 5 % din utilajele întreprinderii. Luând în considerare faptul că BB intenționează să pună în aplicare un program de modernizare semnificativă care include cumpărarea de utilaje noi mai eficiente, Comisia nu apreciază această opțiune ca o măsură compensatorie valabilă, dat fiind că capacitatea de producție a utilajelor vândute care s-ar putea compensa prin capacitatea mare a noilor echipamente.
- (59) În lumina celor expuse anterior, Comisia consideră că aceste două opțiuni nu garantează că efectele adverse ale ajutorului în legătură cu concurența sunt limitate.
- (60) Cea de-a treia opțiune constă în vânzarea departamentului de producție al întreprinderii din [...]. Această vânzare ar reduce gama de produse a întreprinderii BB cu 46 %, cifra de afaceri a acesteia cu 13 %, iar numărul de mașini-unelte, cu 12 %. Ca atare, această opțiune include soluțiile oferite în primele două propuneri, plus elemente suplimentare. În plus, imediat ce [...] departament de producție este scos la vânzare, potențialii concurenți ai întreprinderii vor avea posibilitatea de a obține o parte organizată a capacităților întreprinderii BB, care ar atenua efectele negative ale ajutorului. Nu în ultimul rând, departamentul de producție din [...] este viabil, generând profituri de 1,2 milioane zloți polonezi în 2006 și, ca atare, nu este necesar să fie vândut în scop de restructurare.

(61) În lumina celor expuse anterior, Comisia consideră că vânzarea departamentului de producție din [...] reprezintă o măsură valabilă și suficient de compensatorie.

5.6. Ajutor limitat la minim

(62) La alineatul (45) din decizia de inițiere a procedurilor, Comisia și-a exprimat îndoielile că rambursarea planificată a unor datorii în timpul perioadei de restructurare ⁽⁶⁾ ar putea fi inclusă în costurile de restructurare. Aceste îndoieli nu s-au redus. Comisia constată că fondurile în cauză au fost împrumutate ca parte din finanțarea nominală a operațiunilor întreprinderii și că acestea pot fi rambursate prin resursele existente ale întreprinderii.

(63) Cu toate acestea, respectând prelungirea perioadei de restructurare până în 2010, în vederea includerii investițiilor care au loc în anul respectiv, prezentele investiții trebuie incluse în lista costurilor de restructurare.

(64) La alineatele (46) și (47) din decizia de inițiere a procedurilor, Comisia a ridicat problema că unele măsuri notificate de Polonia ar putea fi considerate drept o contribuție a beneficiarului în temeiul alineatelor (43) și (44) din orientări. Aceste îndoieli nu s-au redus. Prin urmare, măsurile în cauză nu vor fi apreciate ca o contribuție a beneficiarului sub forma analizei următoare.

(65) Drept rezultat, lista costurilor de restructurare, contribuția beneficiarului și ajutorul de stat sunt după cum urmează:

(mii de zloți polonezi)

	2003-2009	2010	2003-2010
Costuri de restructurare			
Restructurarea datoriei publice	31 431		31 431
Investiții	14 754	[...]	[...]
Total	46 185	[...]	[...]
Contribuție proprie			
Vânzarea activelor (locația de la Ulica [...])		[...]	[...]
Transferul activelor	2 795		2 795
Vânzarea departamentului de producție din [...]	[...]		[...]
Total	[...]	[...]	[...]
Ajutor de stat	31 431		31 431
Contribuție proprie/costuri de restructurare: 50,4 %			

(66) Contribuția proprie a întreprinderii BB la costurile totale de restructurare este prin urmare echivalentă cu 50,4 %, ceea ce este în linie cu orientările privind ajutorul de salvare și restructurare.

profit. Cu toate acestea, viabilitatea acesteia este amenințată din cauza valorii datoriilor sale care trebuie plătite imediat. Faptul că jumătate din ajutor a fost acordat sub forma unui împrumut ajută la garantarea că ajutorul este limitat la minimul necesar. Aceasta deoarece împrumutul furnizează întreprinderii BB resurse imediate pentru plata restanțelor. În același timp, întreprinderea BB va trebui să ramburseze împrumutul în viitor. Acest lucru va fi posibil datorită profiturilor reale și va garanta că întreprinderea nu acumulează numerar în surplus în sensul orientărilor.

(67) Alineatul (45) din orientări prevede: „Pentru a limita efectul de denaturare, suma ajutorului sau forma de acordare a acestuia trebuie să fie astfel încât să se evite furnizarea către întreprindere de numerar în surplus”. Comisia constată că întreprinderea obține încă o dată

(68) Prin urmare, Comisia consideră că ajutorul este limitat la minimul necesar.

⁽⁶⁾ A se vedea tabelul 1 din decizia de inițiere a procedurilor.

6. CONCLUZII

(69) Comisia concluzionează că ajutorul de stat notificat în favoarea întreprinderii Bison Bial poate fi declarat compatibil cu piața comună cu condiția să fie îndeplinite condițiile impuse,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Măsurile de ajutor în valoare de 31,43 milioane de zloți polonezi notificate de Polonia pentru Bison Bial sunt compatibile cu piața comună, fiind supuse obligațiilor și condițiilor prevăzute la articolul 2.

Articolul 2

(1) Perioada de restructurare se prelungește până la sfârșitul anului 2010, iar planul de restructurare se pune în aplicare în întregime.

(2) Locația de la Ulica [...] trebuie vândută până la sfârșitul anului 2010.

(3) Investițiile de cel puțin 41,61 milioane de zloți polonezi se pun în aplicare până la sfârșitul perioadei de restructurare, adică sfârșitul anului 2010.

(4) Departamentul de producție din [...] este vândut până la sfârșitul anului 2009 unui cumpărător independent de întreprinderea BB. Autoritățile poloneze garantează că, anterior vânzării, activitatea comercială a departamentului de producție din [...] se desfășoară corect, că dispune de mijloacele necesare pentru dezvoltarea normală a acesteia și că beneficiarul nu ia niciun fel de măsuri care i-ar diminua în mod intenționat valoarea, de exemplu transferul de active necorporale, personal, clienți sau capacitate de vânzări spre alte părți din Bison Bial.

Articolul 3

Autoritățile poloneze vor transmite rapoarte bianuale privind progresul procesului de restructurare.

Articolul 4

Prezenta decizie se adresează Republicii Polonia.

Adoptată la Bruxelles, 12 septembrie 2007.

Pentru Comisie

Neelie KROES

Membru al Comisiei